**Algemene Beschouwing Begroting 2026–2029**

**Voorzitter,**
Met deze begroting zetten we een volgende stap in de ontwikkeling van Nederweert.
Een stap waarin we kunnen oogsten van wat de afgelopen jaren is opgebouwd, maar ook eerlijk moeten kijken naar de uitdagingen die voor ons liggen.
De CDA-fractie wil beginnen met waardering — voor het college, onze medewerkers en alle inwoners en vrijwilligers die zich inzetten voor hun dorp.
Nederweert is geen gemeente van grote woorden, maar van doeners.
En dat maakt ons sterk.

---

## 1. Wat we samen hebben bereikt

De afgelopen jaren is veel in beweging gezet.
We hebben structureel tempo gemaakt in de woningbouw, met projecten als *Winnerstraat*, *Staat*, *Kerneelhoven Noord* en *de Horick in Ospel* .
Er wordt weer gebouwd voor starters, gezinnen en senioren.
Ook in de sport en leefbaarheid hebben we mooie stappen gezet.
De kunstgrasvelden bij Merefeldia, RKSVO en Eindse Boys zijn het resultaat van breed gedragen investeringen in vitaliteit en gezondheid.
We hebben geleerd dat een investering in sport ook een investering in gemeenschap is.
En ondanks grote druk op personeel en stijgende kosten is de begroting sluitend en de financiële positie gezond.
Dat is een compliment waard – aan iedereen die daaraan heeft bijgedragen.

---

## 2. Financieel realisme

Toch is het belangrijk om eerlijk te blijven:
de komende jaren worden financieel uitdagender.
De extra kosten van de **Robuuste Omgevingsdienst** zijn nog niet verwerkt.
Als we die meenemen, daalt het overschot in 2026 naar € 1,38 miljoen, in 2027 naar een halve miljoen en staan we in 2028 en 2029 zelfs in de min.
Daar komt bij dat de inkomsten uit **OZB niet-woningen** kunnen teruglopen door de agrarische transitie, terwijl de kosten in het **sociaal domein** blijven stijgen.
Het Rijk schuift steeds meer taken naar gemeenten, maar zonder voldoende middelen.
Wat CDA Nederweert betreft geldt daarom één helder principe:
Bij investeringen boven één miljoen euro hoort **altijd volledige dekking**.
Geen gratis bier, maar eerlijk financieel bestuur.

---

## 3. De lessen van De Pinnenhof

Voorzitter,
De raadsinformatiebrief over De Pinnenhof laat zien wat er mis kan gaan als besluitvorming en dossiervorming niet zorgvuldig verlopen.
Belangrijke stukken bleken niet formeel vastgesteld en vragen van de raad konden niet goed worden beantwoord.
Het CDA Nederweert waardeert dat het huidige college daar open en transparant over is en de moed toont om dit te herstellen.
Dat is pijnlijk, maar noodzakelijk om het vertrouwen te herstellen.
De Rekenkamer waarschuwde ons een half jaar geleden al:
de raad moet meer regie nemen en geen blanco cheques afgeven zonder dekking.
Die conclusie onderstrepen wij.
En we trekken de lijn door:
bij **De Houwakker in Ospel** zien we juist hoe het wél kan.
Het college heeft met het huidige voorbereidingsbudget een duidelijke eerste stap gezet om samen met inwoners en verenigingen te komen tot een toekomstgericht plan.
CDA Nederweert ondersteunt deze koers en wil dat we deze beweging verder versterken.
De opgave rond *Ospel Sociaal & Vitaal* vraagt om een integrale aanpak waarin sport, onderwijs en ontmoeting hand in hand gaan.
Daarom pleiten wij ervoor om dit proces, in goed overleg met de initiatiefgroep, verder uit te breiden en te voorzien van de middelen die nodig zijn om de plannen echt tot wasdom te brengen.
Zo bouwen we gezamenlijk aan een sociaal en vitaal Ospel.

---

## 4. De organisatie: ambities vragen om handen

We kunnen de financiën nog zo goed op orde hebben, maar zonder voldoende mensen blijven ambities plannen op papier.
Uit de formatiecijfers blijkt dat er **21 fte niet is ingevuld** — bijna één op de zeven functies.
Dat roept vragen op:
is onze bedrijfsvoering wel op orde?
En kunnen we al onze ambities hiermee waarmaken?
Twee jaar geleden hebben we als raad unaniem de **CDA-motie "Efficiënte organisatie en evaluatie VTH-beleid"** aangenomen.
Daarvoor is fors budget vrijgemaakt, met als doel een wendbare, toekomstgerichte organisatie.
Maar eerlijk gezegd: de resultaten zijn nog onvoldoende zichtbaar.
De werkdruk is hoog, de afhankelijkheid van tijdelijke krachten groot, en de kwetsbaarheid neemt toe.
CDA Nederweert vindt dat we hier opnieuw naar moeten kijken.
We vragen het college om de uitvoering van die motie te evalueren en met concrete verbetermaatregelen te komen.
Want een begroting is pas iets waard als er genoeg handjes zijn om die in daden om te zetten.

---

## 5. Leefbare dorpen

Voorzitter,
De kracht van Nederweert zit in haar dorpen — in de verenigingen, scholen en buurthuizen waar mensen elkaar vinden.
Als gemeente moeten we die kracht ondersteunen, niet overnemen.
Daarom dienen we vanavond twee amendementen in die hier direct op aansluiten.
**Ten eerste:** het amendement voor een **kunstgrasveld bij SV Leveroy**.
Na RKSVO, Merefeldia en Eindse Boys is het logisch om ook Leveroy toekomstbestendig te maken.
We stellen **€ 630.000** beschikbaar, in overleg met de vereniging.
**Ten tweede:** het amendement voor de **verdere versterking van de planvorming rond De Houwakker in Ospel**.
Het college heeft de eerste stap gezet met het voorbereidingsbudget; wij willen die stap samen verder brengen.
Door voldoende ruimte te bieden aan ontwerp, participatie en exploitatieberekening, voorkomen we vertraging en creëren we een breed gedragen plan voor de toekomst van Ospel.

---

## 6. Sociaal en betrokken Nederweert

Leefbaarheid gaat niet alleen over stenen, maar ook over mensen.
Daarom dienen we een **motie in om de behoefte aan een Quiet Community te verkennen** —
een lokaal of regionaal netwerk dat mensen in stille armoede ondersteunt, samen met Weert of Leudal.
Dat past binnen onze inzet op positieve gezondheid en bestaanszekerheid.
Een sterke gemeenschap laat niemand vallen.

---

## 7. Slot

Voorzitter,
Nederweert staat er goed voor, maar de uitdagingen stapelen zich op:
financieel, organisatorisch en maatschappelijk.
Toch kijken wij met vertrouwen vooruit.
We investeren in sport en leefbaarheid,
we leren van De Pinnenhof,
en we blijven eerlijk over wat kan en wat niet kan.
Onze koers is duidelijk:
**verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap.**
Want goed bestuur is niet alleen een kwestie van rekenen, maar van rekenschap.
En daarin wil CDA Nederweert het goede voorbeeld blijven geven.
Dank u wel.